

3855

23/5/02

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN BUITENLANDS BELEID,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2001 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 juni 2001 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 06 december 2001,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische, historische, in casu architectuurhistorische en volkskundige waarde:

- als monument:

voormalige hoeve bestaande uit woning, stallen, schuur en aanhankelijkheden rond rechthoekig erf, gelegen te

Herk-de-Stad (Herk-de-Stad), Amandinaweg 140;

bekend ten kadaster:

Herk-de-Stad, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 829G(DEEL).

Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische, historische, in casu architectuurhistorische en socio-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

OMGEVING AMANDINAHUIS, gelegen te

Herk-de-Stad (Herk-de-Stad), Amandinaweg 140;

bekend ten kadaster:

Herk-de-Stad, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 829G(DEEL).

Art. 2. De historische waarde van het monument wordt als volgt omschreven:

De hoeve werd reeds in 1840-45 primitief kadastraal opgetekend als een klein woonstalhuis, eigendom van landbouwer Melchior Goossens uit Terbermen. Na diens overlijden, in 1855, erfde Maria-Agnes Thijs het goed, dat zij na haar huwelijk met Cornelis Jeuris betrok. Zij was de moeder van Maria-Paulina, die later bekend zou worden als zuster Amandina. De hoeve zou pas worden uitgebreid vanaf 1895, toen Lambert Mommen het toenmalige pand, sinds het midden van de eeuw amper gewijzigd, in bezit had. Eerst werd het bestaande huis uitgebreid en heronderverdeeld en werd een nieuwe vleugel met varkensstallen toegevoegd, in 1907 volgde een bakhuis en in 1909 een dwarsschuur. Het perceel was ondertussen ook uitgebreid met een hof en varkensboomgaard, zodat het geheel begin 20ste eeuw zijn huidige vorm verkreeg.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde van het monument wordt als volgt omschreven:

Typisch Middenlimburgse, semi-gesloten hoeve met componenten rond een rechthoekig erf met mestvaalt. De gebouwen zijn opgetrokken in gekalkt stijl- en regelwerk (ankerbalkgebinten en ankerbalkstandjukken) met lemen vullingen op een bakstenen stoel met gepikte plint, het geheel onder pannen zadeldaken. Links van de invaart, een met bakstenen pijlers afgezet houten hekwerk, is een bakhuis te situeren, aansluitend bij de zich achterwaarts uitstreckende varkensstallen, die door een doorrit gescheiden zijn van de dwarsschuur in de achtervleugel, die op zich aansluit bij een woonhuis met stal dat zich in de richting van de straat uitstrekt. Het woonhuis met stal telt acht traveeën en omvat verschillende bolkozijnen. Intern bleef een haard bewaard, evenals een onderkelderde opkamer. De vroegere stallen zijn heringericht ter evocatie van het primitieve geboortehuis van Amandina. De dwarsschuur telt twee traveeën, de tweede met schuurpoort. De interne opdeling met dorsvloer en opslagruimte bleef bewaard, maar een gedeelte is nu als kapel ingericht. De varkensstal telt zes traveeën onder lessenaarsdak met luifel aan erfzijde ; paarsgewijze gekoppelde deurtjes verlenen toegang tot de stallen ; de laatste travee omvat een kippenhok en tegen de rechtse zijgevel is een sekreet aangebouwd.

De volkskundige waarde van het monument wordt als volgt omschreven:

De hoeve omvat in kern nog het oude woonstalhuis waarin Zuster Amandina als Maria-Paulina Jeuris ter wereld kwam. Zij trad toe tot de orde der Franciscanessen en overleed als Zuster Amandina tijdens de Chinese Boxeropstand (1900). Ze werd op 24 november 1946 zalig verklaard en op 1 oktober 2000 heilig. Haar geboortehuis groeide uit tot een bedevaartsoord van regionaal belang.

De historische, historische, in casu architectuurhistorische en socio-culturele waarde van het dorpsgezicht wordt als volgt omschreven:

De hoeve bevindt zich in een vrij gave agrarische context, met typische terreinen (hof en varkensboomgaard) die in de loop van de bouwgeschiedenis van het pand aan het bestaande terrein werden toegevoegd. Deze maken integraal deel uit van het hoevecomplex en accentueren de oorspronkelijke functie van het pand.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 23-05-2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN